

нна Златоуста". Іншим семи засуженим смертну кару замінено довічною каторгою.

З наказу Коковцева обревізовано банкірську контору „Кир'євъ-Петровські". В часі знайдено 1 карб. 5 коп. і де-кілька інчого не вартих акцій. Задолжилась контора 70,000 карб. Її закрито.

Міністерство внутрішніх справ поставило на чергу справу розроблення законопроекта про боротьбу з хуліганством по селах.

Кассо не затвердив вибраних ради петербурзького університета професорів: дорпатського університета Тарановського (енциклопедія права), харківського Гордона (торговельне право), а призначив замісць їх професорів новоросійського університета Грибовського і Ніконова.

Помер член Державної Ради, бувший державний секретар Ікскуль.

Макаров розіслав губернаторам циркуляр, в якому говориться, що сектанти користуються указами про віротерпимість для агітації поміж православними, а особливо баптисти і адвентисти. В циркулярі радиться слідити, щоб сектанти виконували правила, і повідомити, на скільки пі правила захищають інтереси православія.

МОСКВА. Покти наставлено адвокат-професором сельсько-господарського інститута в Ново-Олександрії.

В двинську кріпость привезено Н. А. Морозова.

Судова палата припинила до суду журналу „Новая Земля" священника Брехнічева.

ХАРКІВ. В Курську покінчив самогубством прaporщик запаса Якушов, що останні роки служив у поліції, а потім вийшов в одставку. Причина самогубства та, що він не міг знайти собі служби, бо його, як бувшого поліцейського служащого, нігде не приймали.

ВАРШАВА. Під час ревізії привислянських залізниць забрато при трусях матеріал, з якого видно, що на залізниці продавалися посади. На чолі організації була якесь баронеса.

КИШИНЬОВ. Проливний дощ затопив улиці в нижній частині города. Залито вакансії. Шкода величезна. Втонуло 3 душі.

БОРОНІЖ. Міністерство внутрішніх справ дозволило бобровському

повітовому земству взяти на себе поручительство в розмірі 150,000 карб. на постачання чоботу військове відомство артилерії шевців кустарів.

Література, наука, умілість і техніка.

— Картина І. С. Репіна. Нова картина І. Репіна з життя запорожців „Чорноморська вольниця" особливою успіху на передвижній виставці не мала. Сам артист-маляр поясняє це тим, що картина ще не була як слід оброблена і він її виставив тільки зважаючи на прохання товаришів; окрім того виетавочні залі не дають потрібної сили освітлення. Тепер І. Репін значно переробив картину і постаті запорожців, зброя і одяг зробилися виразніші й красні.

„Завѣты", № 1, 2 Й 3.

Портрети Герцені й Михайловського в першій книжці замісць програмової статті, кілька відомих у журналістіці найменнів, виразна ідеологія і добір статей—і перед нами вирисовується обличчя нового російського журналу. Це має бути орган лівого крила російських народників. Починаючи з 1906-го року, цей напрям не мав свого заступника в журналістичній літературі; ідеологічно було нічим хіба „Русское Богатство", але цей журнал, що мав свою певну філософію, не міг цілком заступити всіх сумежних напрямів, і „Завѣты" певно знайдеться своє місце й свою роботу на журналістичному полі.

Ідеїче обличчя нового журнала найкраще позначається в публіцистичних працях, що належать д.д. Вечеву („Дѣла и дни"), Мстиславському („Свое и чужое"), Чернову („Этика и политика"). Вадько виступають співорбітники нового журнала, шукаючи ознаки справжнього життя серед вій загальної апатії та заневірення: „Жизнь народа, движение историческое остановок" не знається. Процесъ, разъ начавшися, идетъ, пока не измѣнится вызвавшія его причины, не остановливаясь, какъ бы ни выпадали кости въ политической игрѣ; идетъ все дальше, все глубже, заполняя жизнь, водруженя незыблемо тѣ идеали, завѣты тѣ, которые вчера еще, на поляхъ проигранной битвы, казались безнадежно, навсегда погибшими" ... (С. Мстиславський). Роскриванню згаданого процеса ї присвячено публіцистичні та наукові праці в „Завѣтахъ", де, oprіч згаданих, читач з інтересом спиниться ще на статтях д.д. Качинського („Быть или не быть общины въ России"), Черненкова („Принудительное разрушение общин и инцидента насилия"), Ракитникова („Статистика и реклама") і т. і.

Коли на журналістичному полі з'являється новий робітник, то для нас цікаво знати не тільки його загальне обличчя, але й де-які специальні риси, пробою для яких повинно бути національне питання. Приятеля чи ворога маємо в цій наслідній для нас справі?—опе перве запитання, в яким підходимо до кожного нового видання. Приємно зазначити, що і з цього погляду новий журнал не лише не-

певності. В белетристичному відділі знаходимо переклади з українських авторів,—д.д. Коцюбинського („Тіні забутіх предків") і Винниченка („Історія Якимового буданку"), та ці елементарні ознаки симпатії роскритої виразніше. Вже в першій книжці „Завѣты" маємо невеличку, але дуже цікаву замітку Великороса

„Обостреніе національного вопроса и задачи прессы". Вітаючи „Украинскую Жизнь" і вияснюючи крайню потребу такого видання для інформації великоруського громадянства, автор спирається на де-які ознаки національного питання взагалі. Розвиток власної культури, на думку Великороса, для можної пригніченості національності річ немизуча; денационалізації можуть підпадти тільки вершки кожної нації, що ж до народів мас, то культура може приступлювати серед їх тільки в рідних, національних формах. „Ігнорировать задачи національного возрождения для интеллигенції было бы равносильнымъ сознательному рѣшенію оторваться отъ своего народа, ассимилироваться съ другимъ, свой же народъ оставить безъ интеллигенции, бросить его на жертву проаябанію. А для всего государства это значило бы получить въ видѣ этого проаябующего народа тяжелую гирю, висяющую, подобно ядру катаржника, на ногахъ и затрудняющую всякое движение впередъ" (кн. I, 196). Тим то національним діячам треба працювати над розвитком власної культури, борючись разом з тим проти передорожня національних домаганнів у виключчі націоналізму.

А націям пануючим треба вітати можне національне відродження, „встрѣчать пониманіемъ и сочувствіемъ положительную работу дѣятелей всѣхъ національныхъ возрожденій, признать безъ оговорокъ ея исторической и моральной гаіон d'être и не пытаться заравѣшъ наимѣтъ какія-то границы, дальше которыхъ работа эта не должна идти" (ст. 197). Відповідно до цього ставляться і завдання російської преси. Пока повстане спеціальна преса для оборони пригнічених національностей, може в формі кооперативного, спільногого органа—російська преса повинна надолужувати це сама й давати якъ мога більш місця на вияснення національного питання. „Считая, въ частности, необходимымъ для нашего журнала направить въ эту сторону все то вниманіе, которое національный вопросъ по своему удѣльному вѣсу среди другихъ вопросовъ жизни Россіи заслуживаетъ,—мы полагаемъ, что прежде всего необходимо начать съ информированія русскихъ читателей о данномъ состояніи духовной культуры отдельныхъ народностей, ибо вѣсь худшаго врага у національного вопроса, какъ называемъ. Въ этомъ глубоко важномъ дѣлѣ установліенія между различными народностями Россіи взаимного знакомства и взаимного пониманія, думается намъ, мы въ правѣ разсчитывать на содѣйствіе идеальныхъ представителей заинтересованныхъ въ этомъ національностей. Мы просимъ ихъ объ этомъ и надѣемся, что они откликнутся на нашъ призыва съ той же искренней готовностью и съ такимъ же отсутствиемъ всякихъ заднихъ мыслей, со какими мы приступаемъ ихъ въ это трудной, но необходимой работе" (ст. 197—198). Додатком до цієї програми національного питання може бути замітка М. Неручева в кн. II „Завѣты"—„Бругомъ враги", де зібрано події сучасного націоналістичного курса, серед інших і утиスキ над українством.

З самого боку можемо тільки вітати цю зовсім вираану й певну позицію нового журнала в національному питанні і висловити надію, що нам доведеться ще не раз етргаутися на товарицькому обмірковуванні всяких подробиць цього питання, а серед них, разуміється, і тих, що нас, як українців, найдужче обходить.

С. Е.

Театр і музика.

— Український театр. Сьогодні трупа д. Садовського виставляє в літньому театрі купецького саду ком.— „За двома зайцями". Роль Голоквостого грата М. К. Садовський.

— Українська трупа д. Сочеванова грає в м-ку Мая, на Чернігівщині.

— Гастролі Кшесінської. В цьому сезоні у Київі будуть гастролі балерін Кшесінської, запрошеної Кручініним.

ДОПИСИ.

(Од власних кореспонденцій).

М. КАЗЯТИН (на Київщині). Земська лікарня. Ще з самої весни бердичівське повітове земство розпочало ремонт казятинської лікарні. Роботи тут було мало: два місяці доволі було, щоб опорядити лікарню й можна було б приймати слабих, яких за браком місце, особливо в останній час; майже щодня доводиться справляти в бердичівській земській лікарні, або прямо сказати слабому: Іди собі, чоловіче додому, бо в нас немає місця. А барак стоять собі порожній, в роскіданим помостом. Ніхто не лагодить його, тільки вітер свистить по порожніх палатах. Минула вже половина літа, пройде незабаром і друга, і коли барак буде готовий, не відомо, бо робочих немає, то матеріалу, то, нарешті, підрядчик кине, а робота все затягається на далі.